

XI. Teurastamo.

Teurastamon toimintaa koskeva kertomus¹⁾ v:ltä 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Teurastamolautakunta. *Kokoonpano ja kokoukset.* Kokouksessaan joulukuun 19 p:nä 1934 kaupunginvaltuusto valitsi teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi kauppaneuvos S. A. Hohenthalin sekä lautakunnan muiksi jäseniksi kaupungineläinlääkäri eläinlääketieteentohtori W. Ehrströmin, toimittaja A. E. Leinon, osastopäällikkö F. Moisalan ja pankkivirkailija A. E. Monnbergin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli sähkötekniikko V. V. Salovaara. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi eläinlääketieteentohtori W. Ehrström ja sihteerinä kaupunginhallituksen kansliasihteri A. Blomberg.

Teurastamolautakunta kokoontui v. 1935 12 kertaa ja oli sen käsittelemien asiain pykäläluku 129 ja sen lähettämien kirjeiden luku 98.

Lausunnot y.m. Lautakunnan kertomusvuonna antamista lausunnoista ja esityksistä mainittakoon seuraavat: lausunto kaupunginhallitukselle viranhaltijain irtisanomista koskevista määräyksistä; ehdotus Virosta tuodun lihan tarkastamisesta kaupungin teurastamossa; esitys että hylätystä lihasta suoritettaisiin korvausta; esitys laboratoriossa esiintyneiden terveydellisten haittojen poistamisesta; lausunto vuotavaraston piirustuksista; esitys teurastajien vakuuttamisesta tapaturman varalta; lausunto kaupunginhallitukselle kanateurastamon rakentamisesta; esitys Helsingissä suolatun lihan tarkastamisesta takavarikoimisasemalla; esitys kaupunginhallitukselle kaupungin laitosten lihanostojen keskittämisestä teurastamon tukkumyyntihalliin; esitys teurastamon kirjanpitäjän palkan korottamisesta 11 palkkaluokkaan; lausunto rautatiehallitukselle Karjakeskuskunta r.l:n lihojen purkamista teurastamon raiteissa koskevan anomuksen johdosta; esitys vuotakaupan järjestämisestä teurastamossa; lausunto kalakaupan ja -säilytyksen järjestelyä koskevasta komitean ehdotuksesta; lausunto kaupunginhallitukselle teurastamon länsipuolelle suunnitellun kadun rakentamisesta; lausunto kaupunginhallitukselle teurastamon länsiraiteen rautatiepenkereen korjauksesta; esitys kaupunginhallitukselle teurastamon lämmittäjien palkkojen korottamisesta; sekä esitys kaupunginhallitukselle eläinlääkärin asunnon järjestämisestä teurastamon hallintorakennuksen yläkertaan.

Helsingin Lihataloudellinen Yhdistys oikeutettiin järjestämään teurastakarjan näyttely teurastamossa lokakuun 7—8 p:nä. Samoin oikeutettiin mainittu yhdistys järjestämään teurastamossa teurastajakurssit syyskuun 30 p:n ja lokakuun 8 p:n välisenä aikana.

Lautakunnan alaisten laitosten toiminta selviää teurastamon johtajan laatimasta järempänä olevasta kertomuksesta ja tilastollisesta selvityksestä.

Laitoksen toiminta. *Muutokset henkilökunnassa.* Eläinlääkäri V. Castrén määrättiin tammikuun 1 p:stä alkaen hoitamaan nuoremman tarkastuseläinlääkärin virkaa toistaiseksi. Vaakaaja K. Carlander nimitettiin

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:ltä 1936.

koeajan umpeenkuluttua vakinaiseksi vaakaajaksi helmikuun 1 p:stä alkaen. Korjausmiehenä toimi Y. Hakkarainen helmikuun 21—27 p:n sekä maaliskuun 6 p:n ja toukokuun 2 p:n välisenä aikana. Teurastajaoppilaiksi otettiin maaliskuun 14 p:nä H. Lindberg, V. Salminen, A. Virtanen, P. Saarinen, L. Saarinen ja A. Vuorinen; lokakuun 1 p:stä lukien myönnettiin heille oikeus toimia teurastajina. Helsingissä suolatun lihan tarkastajaksi otettiin toinen kaupungineläinlääkäri B. Österholm kesäkuun 1 p:stä alkaen. Korjausmiehenä toimi A. Nisonen toukokuun 27 p:n ja joulukuun 19 p:n välisenä aikana. Teurastaja I. Tolonen kuoli toukokuun 3 p:nä. Tilapäiseksi puhdistustyöntekijäksi otettiin P. Paulamaa syyskuun 2 p:stä alkaen. Vuotatar-kastusmieheksi otettiin teurastaja R. E. Fjellström lokakuun 1 p:stä alkaen. Apumiehet V. Hammar ja A. Berghem oikeutettiin toimimaan teurastajina lokakuun 1 p:stä lukien. Halliapulainen P. A. Lassila vapautettiin palveluksesta syyskuun 14 p:stä. Ylimääräiseksi halliapulaiseksi otettiin V. E. Lindberg lokakuun 1 p:stä. Apumiehet W. Lindén ja F. Lehto vapautettiin palveluksesta töiden uudelleenjärjestelyn tähden, edellinen marraskuun 7 p:stä ja jälkimmäinen marraskuun 21 p:stä lukien. Samoin vapautettiin tilapäinen halliapulainen H. Johansson lokakuun 31 p:stä lukien.

Sairaslomaa nauttivat triikiinintutkija A. Pärssinen tammikuun 1—31 p:n sekä toukokuun 15—31 p:n välisenä aikana, sijaisenaan D. Segercrantz; tarkastusapulainen H. Halme tammikuun 20 p:stä helmikuun 10 p:ään, sijaisenaan Y. Hakkarainen; triikiinintutkija I. Berglund tammikuun 28 p:stä helmikuun 27 p:ään, sijaisenaan D. Segercrantz; lämmittäjä N. Lahti helmikuun 28 p:stä maaliskuun 5 p:ään, sijaisenaan Y. Hakkarainen; näyttөөntotaja A. Lindholm huhtikuun 2 p:stä 29 p:ään, sijaisenaan H. Johansson; vahtimestari J. E. Martinmäki syyskuun 6 p:stä lokakuun 5 p:ään, sijaisenaan D. Segercrantz; teurastajaoppilas V. Salminen elokuun 1 p:stä 14 p:ään; sekä portinvartijan apulainen J. S. Palmqvist marraskuun 26 p:stä joulukuun 11 p:ään, sijaisenaan F. Lehto.

Harjoittelijat. Lihantarkastusharjoittelijoina olivat seuraavat eläinlääkärit, jotka myös harjoittelivat laboratoriossa: T. P. Hänninen, K. J. W. Plathin, K. L. Fröberg, H. Svanberg, M. Herva, V. L. Kosola, T. J. Maunu ja J. Utela. Triikiinintutkijaharjoittelijana oli rouva Lindeqvist.

Retkikuntia. Niinkuin ennenkin kävi kertomusvuonna lukuisia retkikuntia teurastamossa. Samoin vietettiin teurastamossa lokakuun 6—12 p:n välisenä aikana lihataloudellinen viikko.

Teurastusosastot. *Teurastushalleissa* teurastettiin ja tarkastettiin seuraava määrä eläimiä:

	1935.	1934.		1935.	1934.
Sonneja ja härkiä ..	1,985	1,942	Lampaita	4,585	3,326
Lehmiä	7,442	7,695	Sikoja	11,843	9,310
Hiehoja ja isoja vasi-			Porsaita	65	16
koita	6,905	7,459	Hevosia	63	50
Pikkuvaskoita	800	816			
			Yhteensä	33,688	30,614

Yllä luetellut v:n 1935 ruhot vastasivat 2,630,782 kg lihaa, josta 59.7 % oli nautakarjan-, 2.2 % lampaan-, 37.4 % sian-, 0.1 % porsaan- ja 0.6 % hevosen lihaa. Lisäksi teurastettiin 8,127 kanaa, joiden lihamäärä oli 5,411 kg.

Teurastettua karjaa tarkastettaessa määrättiin erikoiskäsiteltäväksi 92 kpl, kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhon- osia,		Kaikkiaan, kg.
	kpl.	kg.	kpl.	kg.	
Sonneja	—	—	2	16	16
Lehmiä	14	1,872	25	262	2,134
Hiehoja ja isoja vasikoita....	2	159	5	14	173
Pikkuväsiöoita	3	47	—	—	47
Lampaita	1	9	1	0.5	9.5
Sikoja.....	6	572	51	345.5	917.5
Hevosia	—	—	1	41	41
Yhteensä	26	2,659	85	679	3,338

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet olivat saapuneet kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse kuten alla olevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse saapuneita.	Rautateitse saapuneita.	Kaikkiaan.
Sonneja, lehmiä, hiehoja ja isoja väsiöoita ..	2,642	13,690	16,332
Pikkuväsiöoita	—	800	800
Lampaita ja vuohia	275	4,310	4,585
Sikoja	8,133	3,710	11,843
Porsaita	18	47	65
Hevosia	33	30	63
Yhteensä	11,101	22,587	33,688

Karjatallien käyttö. Eläinten talleissaolon vuorokausimäärä käy ilmi seuraavista numeroista:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Raavaita ..	166	108	161	213	182	321	185	231	205	301	286	215	2,574
Väsiöoita ..	4	3	19	15	9	23	10	53	9	8	6	7	166
Lampaita ..	—	—	6	6	8	6	46	73	86	47	15	4	297
Sikoja	57	72	102	46	123	124	222	63	136	87	129	73	1,234
Hevosia ..	3	—	2	—	1	1	5	2	—	—	3	2	19

Kaikista teuraseläimistä oli talleissa yli yön keskimäärin 12.7 %. Hevosta oli yli yön 30.2 %, nautoista 16.0 %, sioista 10.4 % ja lampaista 6.5 %. Heiniä myytiin 11,607 kg ja kauroja 1,496 kg.

Suolipesimössä puhdistettiin eri kuukausina seuraavat määrät eri eläinten elimiä:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosik.
Raavasten, sikojen, hevosten..	1,336	1,090	1,480	1,538	1,786	1,913	3,916	3,725	3,473	3,293	2,789	2,508	28,847
Pikkuvasikoiden, lampaiden, porsaiden	35	34	75	97	124	249	489	1,352	1,289	924	702	448	5,818

Näistä 609 oli muualla teurastettuja raavaita ja 368 muualla teurastettuja pikkuvasikoita ja lampaita.

Lihantarkastamossa tarkastettiin v:n 1935 kuluessa kaikkiaan 2,832,908 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat paloitetuun lihaan, 132,910 kg:aan, sekä alla mainittuihin ruholajeihin:

	1935.		1934.	
	Koko ruhoja, kpl.	Puoli-ruhoja, kpl.	Koko ruhoja, kpl.	Puoli-ruhoja, kpl.
Sonneja ja härkiä	433	2	371	1
Lehmiä	5,330	28	7,744	33
Hiehoja ja isoja vasikoita	16,813	5	16,022	18
Pikkuvasikoita	23,421	41	24,521	34
Lampaita ja vuohia	14,768	8	13,626	7
Sikoja	8,364	217	7,634	246
Porsaita	294	—	304	—
Hevosia	141	—	64	1
Yhteensä	69,564	301	70,286	340

Tarkastusten johdosta erikoiskäsiteltiin 18 raavasta ja 30 isoa vasikkaa sekä hylättiin seuraava määrä koko ruhoja ja ruhojen osia:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan,
	kpl.	kg.	kpl.	kg.	kg.
Sonneja	—	—	3	24	24
Lehmiä	50	6,904	34	684	7,588
Isoja vasikoita	20	901	31	245.5	1,146.5
Pikkuvasikoita	313	4,133	55	283	4,416
Lampaita	9	94	17	95.5	189.5
Sikoja	18	1,090	247	1,311.5	2,401.5
Porsaita	7	117	4	7.5	124.5
Hevosia	3	501	1	35	536
Paloiteltua lihaa	—	—	—	—	1,464.5
Yhteensä	420	13,740	392	2,686	17,890.5

Tukkumyyntihallia, jäähdyttämöä ja jäädyttämöä käytettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosik.
Tukkumyyntihallissa myytyjä.													
Raavaita, kpl.	3,107	2,673	2,962	2,674	2,633	2,124	2,433	2,765	3,510	3,910	3,742	2,784	35,317
Isoja vasikoita »	3,108	3,049	3,470	3,515	3,417	3,022	2,921	3,871	3,621	3,706	3,549	3,034	40,283
Pikkuvasikoita »	697	506	720	845	708	570	748	612	562	633	575	624	7,800
Lampaita »	2,148	1,784	1,871	2,372	1,481	896	1,402	4,580	5,842	7,343	5,404	2,843	37,966
Sikoja »	2,932	3,136	3,352	2,961	2,375	1,837	1,949	2,234	2,886	3,219	4,040	4,456	35,377
Porsaita »	41	48	23	36	11	21	13	26	24	11	43	206	503
Hevosia »	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	4
Muuta tavaraa, kg.	7,449	8,167	8,321	16,844	14,651	9,901	5,824	6,361	8,289	11,844	12,437	19,801	129,889
Riippuvien ruhojen osastoissa säilytetyjä.													
Raavaita, kpl.	2,931	1,761	2,551	1,698	2,258	2,004	2,463	3,499	4,547	4,730	5,368	4,139	37,949
Isoja vasikoita »	—	—	71	68	58	31	214	295	400	441	303	331	2,212
Pikkuvasikoita »	968	773	1,228	798	634	429	458	692	527	475	537	493	8,012
Lampaita »	642	627	695	500	289	230	488	1,555	1,776	2,756	2,379	1,638	13,575
Sikoja »	1,884	1,646	1,704	1,421	1,682	1,737	2,484	2,055	2,066	2,537	2,471	2,361	24,048
Porsaita »	56	35	33	86	28	54	5	12	23	7	28	99	466
Hevosia »	24	13	8	13	96	47	42	9	11	29	132	65	489
Muuta tavaraa, kg.	2	—	—	—	36	15	117	32	33	51	63	174	523
Tukkumyyntihallia käyttämättä teurastusosastoista kuumana lihana vietyjä.													
Raavaita, kpl.	43	48	60	74	84	136	307	249	161	86	82	58	1,388
Isoja vasikoita »	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	1	7
Pikkuvasikoita »	—	3	3	12	14	6	30	20	17	1	1	2	109
Lampaita »	—	—	—	—	—	4	16	249	438	14	1	17	739
Sikoja »	70	72	148	80	95	80	20	58	103	47	63	38	874
Porsaita »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Hevosia »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4
Tarkastettuja, mutta ei tukkumyyntihallissa myytyjä.													
Raavaita, kpl.	44	29	17	19	15	4	14	9	6	9	5	5	176
Isoja vasikoita »	91	107	95	141	100	83	66	52	34	68	64	55	956
Pikkuvasikoita »	2,367	1,771	2,604	2,892	1,448	922	666	347	889	1,864	1,983	1,731	19,484
Lampaita »	69	65	49	49	36	29	37	58	144	272	211	52	1,071
Sikoja »	82	123	122	113	41	36	24	25	53	86	74	132	911
Hevosia »	10	10	4	10	3	9	4	2	5	8	42	27	134
Paloiteltua, lihaa, kg.	2,812	5,652	4,272	6,839	9,178	8,321	7,357	2,768	2,824	8,813	12,260	31,874	102,970
Tukkumyyntihallin myyntimaksuja maksamatta teurasosastoista vietyjä jäädyttämässä pidettyjä.													
Raavaita, kpl.	42	44	35	28	37	30	45	46	62	303	258	239	1,169
Isoja vasikoita »	—	—	—	—	—	—	6	24	29	24	16	16	115
Pikkuvasikoita »	37	32	29	19	11	13	20	—	—	9	19	1	190
Lampaita »	14	—	—	—	—	—	29	—	7	303	178	73	604
Sikoja »	47	44	85	29	61	325	337	60	141	165	184	453	1,931
Porsaita »	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	1	4	16
Hevosia »	1	1	4	1	2	2	5	3	2	7	6	4	38
Jäädyttämässä säilytetyjä.													
Lihaa, kg.	30	—	109	—	40	—	1,654	2,726	6,418	12,829	6,907	2,004	32,717
Lintuja »	1,132	561	348	95	428	9	—	433	1,252	4,048	3,323	1,484	13,113
Kaloja »	190	—	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—	225
Muuta »	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	200

Kilogrammoiksi muunnettuina muuttuivat edellä esitetyt numerot seuraaviksi:

Kuukausi.	Tukku- myyntihal- lissa myy- tyjä ¹⁾ .	Riippuvien ruhojen osastoissa säilytet- tyjä ²⁾ .	Tukku- myyntihal- lia käyttä- mättä teu- rastusosas- toista kuu- manalihana vietyä ²⁾ .	Tarkastet- tuja, mutta ei tukku- myyntihal- lissa myy- tyjä ²⁾ .	Tukku- myyntihal- lia käyttä- mättä teu- rastusosas- toista viety- jä jäädyt- täm. pidetty ²⁾ .	Jäädyttä- mössä säi- lytettyjä ¹⁾ .
Tammikuu ..	776,769	533,004	11,545	58,955	10,243	1,352
Helmikuu ..	715,958	364,080	12,147	54,178	10,006	561
Maaliskuu ..	783,428	475,255	19,952	62,206	12,933	457
Huhtikuu ..	752,128	345,381	16,240	72,498	6,521	95
Toukokuu ..	672,551	445,982	18,768	42,530	11,288	503
Kesäkuu	551,024	402,302	24,472	32,278	31,324	9
Heinäkuu ..	611,174	526,239	41,747	25,770	35,722	1,654
Elokuu	694,839	630,297	40,161	14,755	12,791	3,159
Syyskuu	811,747	765,960	34,854	26,047	21,531	7,870
Lokakuu	920,254	840,861	15,196	54,098	59,408	16,877
Marraskuu ..	952,957	932,141	15,758	65,601	53,196	10,230
Joulukuu	790,604	758,533	11,626	79,273	71,077	3,488
Koko vuosi	9,033,433	7,020,035	262,466	588,189	336,040	46,255

Punnitseminen. Seuraavat numerot valaisevat laitoksessa suoritettua muuta punnitsemista:

Punnittu.	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Vuotia, kpl.	1,516	1,276	1,543	1,686	1,834	1,735	2,845	3,321	3,076	3,308	2,878	1,805	26,823
Elävää karjaa »	—	1	21	—	—	—	—	—	—	52	—	—	74
Kuumaa lihaa:													
Hevosia, raavai- ta, sikoja, kpl.	190	209	243	255	210	240	348	339	240	317	459	260	3,310
Vasikoita, lampai- ta, porsaita, kpl.	—	1	—	3	6	17	10	—	3	11	2	19	72
Muuta tavaraa, kg.	1,176	1,260	1,454	2,853	1,310	1,517	2,761	4,822	4,869	11,458	11,884	4,925	50,289

Teurastamon juoksuratoja, sähkövinttureja y.m. laitteita käytettiin seuraavaa muualla tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Raavaitai, kpl.	1,772	1,621	1,764	1,705	1,679	1,368	1,195	1,371	1,625	1,582	1,639	1,321	18,642
Isoja vasikoita »	2,487	2,571	2,817	2,881	2,852	2,547	1,905	2,246	2,272	2,298	2,345	2,286	29,507
Pikkuvasioita »	1,336	959	1,652	1,808	1,111	736	643	721	832	1,298	1,349	887	13,332
Lampaita »	1,645	1,363	1,337	1,273	1,057	727	880	2,818	3,300	3,669	2,961	1,756	22,786
Sikoja »	2,357	2,652	2,661	2,157	1,584	1,090	747	916	1,779	1,969	2,596	2,795	23,303
Porsaita »	37	35	10	25	8	19	13	14	12	7	23	160	363
Hevosia »	11	4	10	4	5	4	14	10	11	13	51	37	174
Muuta »	14,572	19,962	25,146	20,799	23,712	13,930	11,603	14,886	16,736	28,279	30,302	26,788	246,715

¹⁾ Todellinen paino. — ²⁾ Keskipainojen mukaan.

Näiden ruhojen lihamäärä oli keskipainojen mukaan laskettuna eri kuukausina seuraava:

	Kg.		Kg.
Tammikuu	559,661	Heinäkuu	308,468
Helmikuu	559,705	Elokuu	351,720
Maaliskuu.....	586,906	Syyskuu	455,955
Huhtikuu	554,321	Lokakuu	497,405
Toukokuu.....	477,432	Marraskuu.....	564,418
Kesäkuu	381,865	Joulukuu	484,789
Koko vuosi 5,782,645			

Helsingissä myydyn **lihan hintojen** vaihtelu näkyy taulukosta III.

Käyttöosasto. Lämpökeskus. Eri rakennusten lämmittämistä ja tarvittavan lämpimän veden valmistamista varten on 2 Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg työpaineella, varustettuna 160m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hiilensyöttölaitoksella (ketjuarinalla). Höyrykattilat on mitoitettu niin suuriksi, että käytännössä on yksi kattila kerrallaan, toisen toimiessa varalla. Lämpökeskuksen käyttö kuukausittain selviää seuraavasta taulukosta:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko-vuosi
Tuntia ja minuuttia.													
Lämmitetty	543.00	511.00	521.00	427.40	255.45	166.15	202.15	211.45	211.40	377.15	374.00	402.40	4,202.55
Annettu höyryä..	500.30	499.00	506.00	409.25	234.35	149.50	184.40	198.30	198.00	360.15	357.20	384.30	3,980.75
Arinamoottori käynyt	508.00	504.35	513.00	418.40	239.10	163.50	190.25	203.15	210.25	369.20	366.30	393.50	4,079.00
Hiilinnosturi käynyt	38.16	33.52	34.12	25.20	16.12	11.48	8.50	11.08	14.08	26.08	27.12	27.12	272.58
Tonnia.													
Kivihiilien kulutus	108.00	98.20	93.15	76.75	49.00	30.50	27.75	32.50	40.45	74.70	73.35	85.15	789.50
Kuutiometriä.													
Vedenkulutus	74	74	65	52	23	15	13	19	16	52	47	70	517

Lämpökeskuksen keskimääräinen vuorokautinen käyttö oli seuraava:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Tuntia ja minuuttia.													
Lämmitetty	17.20	18.10	16.48	14.14	8.14	5.32	6.31	6.49	7.02	12.09	12.28	12.58	11.58
Annettu höyryä ..	16.08	17.49	16.19	13.38	7.33	4.58	5.56	6.23	6.36	11.37	11.54	12.23	10.54
Tonnia.													
Kivihiilien kulutus	3.50	3.50	3.00	2.56	1.58	1.02	0.90	1.05	1.35	2.49	2.45	2.75	2.16
Kuutiometriä.													
Vedenkulutus ...	2.29	2.65	2.10	1.73	0.78	0.56	0.42	0.61	0.46	1.74	1.56	2.26	1.42

Konekeskuksessa sijaitsee laitoksen pääjako sähköä, höyryä, lämmintä ja kylmää vettä varten, sekä jäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten 2 metyleenikloriidi turbokompressorilla 300,000 kaloria tunnissa yhteensä 600,000 kaloria tunnissa, tarpeellisine apukoneineen. Siihen kuuluivat lisäksi kaukomittaus jäähdytyshuoneiden lämmön ja kosteuden mittaamista varten, jäätehdas, jonka valmistuskyky on 10,000 kg kirkasta jäätä vuorokaudessa, varasto jään säilytystä varten ja korjauspaja metallitöitä varten. Eri koneiden käyttö selviää seuraavasta taulukosta:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Tuntia ja minuuttia.													
Jäähdytyskoneet..	145.40	145.35	154.20	158.40	204.35	304.53	402.05	371.45	300.20	280.20	180.50	141.40	2,788.03
Suolaliuospumppu jäähdyttämön ..	152.15	135.35	155.15	158.40	204.35	304.58	399.28	373.35	301.25	280.40	181.10	141.40	2,786.76
jäähdyttämön ..	145.55	135.35	155.15	158.40	204.35	304.58	399.28	373.35	301.25	280.40	181.10	141.40	2,780.16
Tuulettaja pienkarjan jäähdyttämön	115.00	97.15	125.50	118.15	155.40	281.35	377.43	351.35	292.25	285.30	182.10	132.50	2,513.48
suurkarjan jäähdyttämön	123.30	103.05	131.00	119.30	160.10	282.00	377.43	351.35	292.40	285.30	182.10	131.30	2,538.63
jäähdytysosaston	138.35	131.35	154.45	153.55	202.30	252.35	384.13	327.40	261.10	241.00	154.35	137.25	2,537.58
Otsonilaitteet	—	—	—	—	9.00	38.25	34.45	43.40	38.55	31.25	30.00	31.00	255.90
Jätehtaan ilmapumppu ..	28.35	17.15	10.25	—	10.35	39.05	67.15	70.35	40.10	53.05	—	8.50	344.30
Tonnia.													
jäänvalmistus..	30.00	20.00	10.00	—	10.00	30.00	50.00	50.00	30.00	40.00	—	10.00	280.00

Konekeskuksen jäähdytyskoneiden keskimääräinen vuorokautinen käyntiaika tunneissa ja minuuteissa laskettuna oli seuraava:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Tuntia ja minuuttia.													
Jäähdytyskoneet	4.42	4.50	5.00	5.16	6.35	10.09	12.50	11.58	10.00	9.02	6.01	4.37	7.36
Jäähdyttämön tuulettaajat	3.50	3.36	4.08	4.18	5.04	9.23	12.10	11.20	9.44	9.12	6.04	4.15	6.55
Jäähdyttämön tuulettaajat	4.27	4.41	4.58	5.07	6.31	8.24	12.23	10.33	8.42	7.46	5.08	4.25	6.57
Jäähdytysvesipumppu ..	5.27	5.39	5.49	5.52	7.13	10.42	13.20	12.35	10.36	9.32	6.53	5.21	8.17

Lihaa jäähdytettiin v. 1935 kaikkiaan 7,020,035 kg, riistaa y.m. jäädetyttiin 46,255 kg ja jäätä valmistettiin 280 tonnia.

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitoksen muuntoasemalta pienjännitteisenä, suuria moottoreja varten 500 voltin ja pienempiä moottoreja varten 220/127 voltin jännitteellä. Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa kuukausittain näkyy alla olevista numeroista:

	220 V:n valaistus- virta, kWh.	220 V:n voima- virta, kWh.	500 V:n voima- virta, kWh.	Koko kulutus, kWh.
Tammikuu	6,722	9,892	26,560	43,174
Helmikuu	5,249	8,908	22,320	36,477
Maaliskuu	3,716	9,817	25,680	39,213
Huhtikuu	2,625	9,006	25,040	36,671
Toukokuu	1,869	11,181	35,040	48,090
Kesäkuu	1,062	16,287	59,120	76,469
Heinäkuu	1,183	20,768	80,480	102,431
Elokuu	1,489	19,682	71,280	92,451
Syyskuu	4,150	15,221	57,680	77,051
Lokakuu	5,873	15,553	52,880	74,306
Marraskuu	7,586	10,498	34,080	52,164
Joulukuu	8,325	8,421	25,600	42,346
Koko vuosi	49,849	155,234	515,760	720,843

Huippukuormitus ¹⁾ eri kuukausina oli seuraava:

Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.
kW 69.0	43.3	24.3	243.1	258.1	293.8	296.8	297.8	290.0	308.2	44.0	52.9

Vedenkulutus kuutiometreissä laskettuna oli seuraava:

Lämpökeskus	517	Suurkarjan teurastamo	4,354
Jäähdytyskoneet	4,695	Lihantarkastamo	101
Lämpimänveden valmistus ..	11,385	Saniteettiteurastamo	19
Hallintorakennus ja ravintola	1,867	Suurkarjan talli	491
Jätehtaan ilmapumppu ..	232	Pienkarjan talli	648
Jään valmistus	278	Vuotavarasto	596
Tukkumyyntihalli	568	Lantala	357
Jäähdyttämöt	79	Rautatievaunupesimö I	2,530
Sikateurastamo ja laboratorio	2,038	Rautatievaunupesimö II	421
Suolipesimö	7,863	Pihojen kastelu	132
Mahantyhjennysluone	22,183		
		Yhteensä	61,354

Alla olevat numerot osoittavat vedenkulutuksen kuutiometreissä kuukausittain:

Tammikuu	3,966	Toukokuu	4,217	Syyskuu	6,408
Helmikuu	2,983	Kesäkuu	5,109	Lokakuu	5,598
Maaliskuu	3,780	Heinäkuu	7,385	Marraskuu	5,221
Huhtikuu	4,070	Elokuu	8,792	Joulukuu	3,825

Rautatievaunupesimöt. Teurastamolle on uskottu saapuvien liha- ja karjawaunujen puhdistus ja desinfiointi. Eri kuukausina puhdistettiin rautatievaunuja seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Lihawaunuja ..	241	241	245	251	259	195	173	179	203	268	267	238	2,760
Karjawaunuja ..	122	103	121	140	158	132	227	295	298	317	277	205	2,395
Yhteensä	363	344	366	391	417	327	400	474	501	585	544	443	5,155

¹⁾ Tammi-, helmi-, maalisk., marras- ja joulukuun numerot ovat laskettuja, muut taas todellisia arvoja.

Laboratorio ja sairastosasto. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 306 bakteriologista tutkimusta kokoruhoista, 78 bakteriologista tutkimusta ruhon osista, 53 histologista tutkimusta, 361 keittokoetta ja 24,480 trikiinikokeen tutkimusta.

Täydellisistä koko ruhoja koskevista bakteriologisista tutkimuksista annetaan tässä seuraavat yksityistiedot:

Ruhot olivat saapuneet:			Ruhot olivat:								Tutkimukset osoittivat ruhojen olevan:			Tutkittuja kokoruhoja kaikkiaan.
Lihan-tarkastamosta.	Teurastushalleista.	Muualta.	Isoja nautoja.	Hiehoja ja isoja vastikoita.	Pikkuvasikoita.	Lampaista.	Sikoja.	Porsaita.	Hevosia.	Septikemisia.	Tai heikosti bakteeripitoisia.	Bakteerivapaita.		
246	49	11	98	83	78	4	33	7	3	82	159	65	306	

Kaikista tutkituista ruhoista 26.8 % oli septikemisiä, 52.0 % bakteeripitoisia ja 21.2 % bakteerivapaita.

Septikemisistä ruhoista mainittakoon vielä seuraavaa:

Ruhot olivat saapuneet:				Ruhot olivat:					Septikemian olivat aiheuttaneet:										Septikemisiä ruhoja kaikkiaan.
				Isojen nautojen.	Hiehojen.	Pikkuvasikoiden.	Sikojen.	Porsaiden.	Koibakteerit.	Streptokokit.	Diplokokit.	Diplostreptokokit.	Bipolaribakteerit.	Sikarunusbakteerit.	Mesenterikusbakteerit.				
Absoluuttiset luvut.																			
74	3	5	20	4	43	9	6	50	18	7	3	2	1	1	1	82			
Prosenttiluvut.																			
30.1	6.1	45.5	20.4	4.8	55.1	27.3	85.7	61.0	22.0	8.5	3.7	2.4	1.2	1.2	1.2	—			

Täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtiin ruhoista keittokokeita ja todettiin 95 ruhossa vierasta hajua.

Tutkimusten perusteella hävitettiin 141 koko ruhoa (46.1 %). Ainoastaan keittokokeen perusteella hävitettiin 25 ruhoa. Taulukko II osoittaa syyn tai taudin, joka oli aiheuttanut tutkimuksen.

Bakteriologisista ruhon osia koskevista tutkimuksista 15 oli pernarutto-, 55 tuberkuloosi-, 1 sikatauti- ja 12 muita kokeita. Kaikki pernaruttokokeet olivat kielteisiä, 33 tuberkuloosikoetta oli myönteisiä ja 22 kielteisiä, sikatautikoe oli myönteinen.

Tuberkuloosin varalta tutkituista ruhoista 47 oli saapunut teurastushalleista, 4 lihan tarkastamoita ja 4 muualta. Kokeet koskivat 2 nautaa, 1 hiehoa ja 30 sikaa.

Myönteinen tulos saatiin 26 kertaa pelkästään mikroskooppitutkimuksella, jotka kaikki koskivat sikoja. Muut myönteiset tulokset saatiin marsukokeilla.

Histologiset tutkimukset jakautuivat 12 lois-, 20 kasvain- ja 21 muuhun kokeeseen. Tutkimusten tulokset olivat m.m. 4 actinomycomia, 2 sarkomia, 7 karsinomia ja 0 ecchinococcusta.

Keittokokeet jakautuivat 303 täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtyyn ja 58 yksinomaan keitto- ja paistamiskokeeseen. Vierasta hajua todettiin edellisistä 95:ssä (31.4 %) ja jälkimmäisistä 37:ssä

(63.8 %). Haju oli voimakas 60 tapauksessa ja heikko 72 tapauksessa jakautuen eläinlajeihin nähden seuraavasti:

	Luku.	%.		Luku.	%.
Sonneja ja lehmia	53	49.5	Sikoja	42	56.8
Hiehoja ja isoja vasikoita..	13	15.5	Porsaita	2	28.6
Pikkuvasikoita	16	20.5	Hevosia	1	33.3
Lampaita	5	71.4			
			Yhteensä	132	36.6

Trikiinien varalta tutkittiin 11,908 ruhoa teurastushalleista, 8,875 ruhoa lihan tarkastamolta ja 3,697 palaa suolattua tai palvattua lihaa lihan tarkastamolta. Trikiinejä ei todettu.

Sairasosastossa teurastettiin tai obdusoitiin vuoden kuluessa seuraavat 19 eläintä:

Lehmia	4	Lampaita	2
Hiehoja tai isoja vasikoita	2	Sikoja	3
Pikkuvasikoita	5	Hevosia	3

Tarttuvia tauteja ei ole todettu. Käytännöllisistä syistä lukeutuvat nämä tapaukset teurastushalleissa esiintyviin tapauksiin.

Tarkastuseläinlääkärien toteamat taudit ja niistä johtuvat toimenpiteet käyvät selville taulukosta II.

Cysticercus inermis ja *tuberculosis* tautien esiintymiset v. 1935 ja 1934 ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä:

	<i>Cysticercus inermis.</i>		<i>Tuberculosis.</i>			
	1935.	1934.	1935.	1934.		
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Sonneja, lehmia	75	0.49	89	0.50	9	0.06
Hiehoja, vasikoita	65	0.27	69	0.29	3	0.01
Sikoja	—	—	—	—	30	0.15
					8	0.05
Yhteensä	140	0.35	158	0.38	42	0.07
					11	0.02

Teurastamon tulot ja menot. Talousarvion mukaan oli kertomusvuonna tuloja arvioitu kertyvän yhteensä 3,188,640 markkaa, siitä 500,000 markkaa teurastusosastojen, 900,000 markkaa lihan tarkastamon, 1,000,000 markkaa tukkumyyntihallin, 300,000 markkaa kuljetusratojen y.m. käyttämisestä, 450,000 markkaa muita tuloja ja 38,640 markkaa luontoisetujen korvausta. Todellisuudessa tulot nousivat yhteensä 3,322,092: 60 markkaan.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	Smk.		Smk.
Teurastusosastojen käyttö ..	603,550: 50	Asunto-, konttorihuoneiden,	
Lihantarkastus	759,107: —	ravintolan, bensiinijake-	
Myyntimaksut	903,343: 20	luaseman ja karsinain	
Juoksuratojen, sähkövinttu-		vuokrat	62,202: 70
rien y.m. laitteiden käyttö..	289,213: 60	Heinien ja kaurarouheiden	
Suolipesimön käyttö	63,512: —	myynti	10,018: 90
Karjatallien käyttö	16,587: —	Jäiden myynti	41,554: 25
Punnitusmaksut	21,384: —	Vaunujen puhdistus y.m. ..	101,730: 70
Esiijäähdyttämön ja riippuvien		Vuotavaraston vuokrat ja	
ruhojen osaston käyttö sekä		ostoluvat	27,720: —
säilytyskammioiden vuok-		Muut tulot	12,214: 15
rat	371,314: 60	Luontoisetujen korvaaminen	38,640: —
		Yhteensä	3,322,092: 60

Kertyneet tulot olivat yhteensä 133,452: 60 markkaa eli 4.2 % arvioitua määrää suuremmat. Lihantarkastamon tulot osoittivat 140,893 markan, tukkumyyntihallin 96,656: 80 markan ja kuljetusratojen y.m. käyttämisestä 10,786: 40 markan vajausta talousarvioon nähden, jota vastoin teurastusosaston tulot osoittivat ylitystä 103,550: 50 markkaa ja muut tulot ylitystä 278,238: 30 markkaa.

Alla olevat luvut osoittavat miten kokonaistulot jakautuivat eri kausiin:

	Smk.		Smk.
Tammikuu	270,919: 60	Heinäkuu	263,869: 15
Helmikuu	221,295: 40	Elokuu	265,747: 85
Maaliskuu	245,678: 05	Syyskuu	318,341: 05
Huhtikuu	263,529: 35	Lokakuu	418,368: —
Toukokuu	211,583: 35	Marraskuu	348,823: —
Kesäkuu	193,165: 95	Joulukuu	300,771: 85
		Yhteensä	3,322,092: 60

Kaupungin v:n 1935 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten määrärahoja yhteensä 5,559,020 markkaa, johon kertomusvuoden varrella myönnettiin lisämäärärahoja yhteensä 11,400 markkaa ja tilille Kaluston hankinta lisättiin siirtomäärärahaa 31,950 markkaa. Kaikkiaan oli siis käytettävissä 5,602,370 markkaa, mistä määräästä käytettiin 5,321,781: 70 markkaa. Edellä mainittuun määrään sisältyy myös teurastamon tilitysvuokra 3,000,000 markkaa. Säästöä jäi 280,588: 30 markkaa, josta 39,860: 45 siirrettiin v:een 1936. Eri menoeriin määrärahat ja kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Talousarvion määräraha, Smk.	Lisämääräraha, Smk.	Menot tilien mukaan, Smk.	Säästö (+) tai ylitys (—), Smk.
Palkkiot	29,000: —	—	25,800: —	+ 3,200: —
Sääntöpalkkaiset virat	857,465: —	10,400: —	855,040: 55	+ 12,824: 45
Palkkasääntöön merkitsemättömät pysyvät virat	95,220: —	680: —	95,900: —	—
Tilapäistä työvoimaa	326,500: —	320: —	300,600: 30	+ 26,219: 70
Kesälomasijaiset	12,240: —	—	10,580: —	+ 1,660: —
Tilitysvuokra	3,000,000: —	—	3,000,000: —	—
Lämpö	149,700: —	—	150,337: 65	— 637: 65
Valaistus	55,000: —	—	47,362: 45	+ 7,637: 55
Siivoaminen	6,000: —	—	2,422: 35	+ 3,577: 65
Vedenkulutus	132,000: —	—	136,948: 70	— 4,948: 70
Puhtaanapito	36,760: —	—	36,652: 70	+ 107: 30
Kaluston hankinta	¹⁾ 91,950: —	—	91,695: 30	+ 254: 70
Kaluston kunnossapito	40,000: —	—	40,000: —	—
Painatus ja sidonta	50,000: —	—	38,509: 20	+ 11,490: 80
Tarverahat	95,000: —	—	73,963: 85	+ 21,036: 15
Vaatteiden pesu	7,000: —	—	7,561: 50	— 561: 50
Yleisten laitteiden kunnossapito	125,000: —	—	85,139: 55	+ ²⁾ 39,860: 45
Käyttövoima	390,000: —	—	239,784: 65	+ 150,215: 35
Rehut ja kuivikkeet	12,135: —	—	10,487: 20	+ 1,647: 80
Tarveaineet	80,000: —	—	72,995: 75	+ 7,004: 25
Yhteensä	5,590,970: —	11,400: —	5,321,781: 70	+ 280,588: 30

¹⁾ Siitä 31,950 markkaa siirretty v:sta 1934. — ²⁾ Siirrettiin v:een 1936.

I. Eri eläinlajien takavarikoimissyyt sekä taka-

Hylkäämisen, erikoisen käsittelyn tai bakteriologisen tutkimisen syy.	Takavarikoimisia, jotka koskivat:									Takavarikoimisia yhteensä.	Toimenpide.			Kokorahoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia.
	Sonneja ja härkiä.	Lehmiä.	Hiehoja ja suurempia vasikoita.	Pikkuvasikoita.	Lampaita ja vuohia.	Sikoja.	Porsaita.	Hevosia.	Suolattua, savustettua, palvattua tai muuten kestäväksi teht. lihaa.		Hylkää- minen.		Erikoiskäsittely.	
											Kokorahoja tai ruhojen osia.	Kokoeleimiä tai elinten osia.		
Lihantarkastamo.														
Abscessus. Märkäpesäkkeet	—	14	—	—	2	9	—	—	—	25	6	19	—	—
Actinomycoosis. Sädesienitauti..	—	5	5	—	—	—	—	—	—	10	—	10	—	1
Angiectasia hepatis. Pilkkumaksa	1	16	1	—	—	—	—	—	—	18	—	18	—	—
Arthritis, bursitis. Nivel- tai limapussintulehdus	—	5	—	10	—	1	—	—	—	16	9	7	—	3
Cachexia. Nääntyminen	—	4	—	2	—	—	—	—	—	6	3	3	—	—
Cystae. Rakkokasvaimet	1	8	1	—	2	1	—	—	—	13	1	12	—	—
Cysticercus inermis. Matorakkulat	4	32	60	—	—	—	—	—	—	96	—	48	48	—
Cysticercus tenuicollis. Matorakkulat	—	—	—	—	5	2	—	—	—	7	—	7	—	—
Distomatosis. Maksamadot	26	599	76	—	205	—	—	—	—	906	—	906	—	—
Erysipelas suis. Sikaruusu.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1
Haemorrhagia, fractura, contusio. Verenvuodot, luunmurtumat, ruhjevammat	—	32	5	2	—	70	—	3	1)	112	95	17	—	5
Hepatitis. Maksatulehdus	—	13	5	—	—	6	—	—	—	24	3	21	—	13
Icterus. Keltatauti	—	—	—	18	—	3	—	—	—	21	10	11	—	1
Kehittymättömyys	—	—	—	110	—	—	—	—	—	110	55	55	—	—
Likaantuminen	2	22	32	26	17	7	—	—	—	106	10	96	—	—
Mastitis. Utaretulehdus	—	27	—	—	—	2	—	—	—	29	8	21	—	10
Metritis. Kohtutulehdus	—	29	—	—	—	—	—	—	—	29	9	20	—	19
Nephritis. Munuaistulehdus ..	—	—	4	1	—	3	—	—	—	8	2	6	—	3
Osteomalacia, rachitis. Luunpehmeneminen, riisi	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	1	—	—
Pericarditis. Sydänpussintulehdus	—	6	—	—	—	1	—	—	—	7	—	7	—	2
Pilaantuminen	4	53	101	361	62	194	6	—	2)	781	332	449	—	—
Pneumonia. Keuhkotulehdus ..	—	2	6	4	8	4	2	—	—	26	2	24	—	7
Rehu-, kaltausvesi-, veriaspiratio	16	139	87	—	25	1,316	—	1	—	1,584	—	1,584	—	—
Septicaemia. Verenmyrkytys ..	—	2	—	114	—	2	—	—	—	118	59	59	—	—
Tuberculosis. Nystyrätauti	—	—	1	—	—	3	—	—	—	4	—	4	—	—
Tumores. Kasvannaiset	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1
Vaccin. variol. Rokotusaineella käsiteltyjä vasikoita.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
Vieras haju, väri, maku.....	1	19	34	84	9	45	2	—	—	194	104	90	—	18
Aliae invasiones. Muut loistaudit	—	2	4	—	48	9	—	1	—	64	—	64	—	—
Alii morbi. Muut taudit	2	66	33	129	73	42	10	6	—	361	103	258	—	105
Yhteensä	57	1,096	455	861	456	1,721	22	11	—	4,679	812	3,819	48	246

varikoimisen aiheuttamat toimenpiteet.

Hylkäämisen, erikoisen käsittelyn tai bakteriologisen tutkimisen syy.	Takavarikoimisia, jotka koskivat:							Takavarikoimisia yhteensä.	Toimenpide.			Kokoruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia.	
	Sonneja ja härkiä.	Lehmiä.	Hiehoja ja suurempia vasikoita.	Pikkuvaskioita.	Lampaita ja vuohia.	Sikojä.	Porsaita.		Hevosia.	Hylkää- minen.			Erikoiskäsittely.
										Kokoruhoja tai ruhojen osia.	Kokoelimiä tai elinten osia.		
Teurastusosastot.													
Abscessus. Märkäpesäkkeet....	7	85	5	—	—	45	—	—	142	30	112	—	12
Actinomycoſis. Sädesienitauti..	4	12	1	—	—	—	—	—	17	—	17	—	—
Angiectasia hepatis. Pilkku- maksa	2	62	—	—	—	—	—	—	64	—	64	—	—
Arthritis, bursitis. Nivelpussin- tulehdus	—	3	—	—	1	2	—	1	7	5	2	—	1
Cachexia. Nääntyminen	—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—
Cystae. Rakkokasvaimet	—	10	3	—	—	3	—	—	16	—	16	—	—
Cysticercus inermis. Matorakku- lat	50	64	68	2	—	—	—	—	184	—	92	92	—
Cysticercus tenuicollis. Matorak- kulat	—	—	—	—	6	7	—	—	13	—	13	—	—
Distomatosis. Maksamadot....	244	1,334	246	—	256	—	—	—	2,080	—	2,080	—	—
Enteritis. Suolitulehdus	—	1	2	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—
Haemorrhagia, fractura, contusio. Verenvuodot, luunmurtumat, ruhjevammat	1	18	2	—	1	13	—	1	36	24	12	—	1
Hepatitis. Maksatulehdus	1	12	3	—	—	7	—	—	23	1	22	—	3
Icterus. Keltatauti	—	2	—	—	—	3	—	—	5	2	3	—	1
Mastitis. Utaretulehdus	—	42	—	—	—	2	—	—	44	4	40	—	4
Metritis. Kohtutulehdus	—	3	—	—	—	—	—	—	3	2	1	—	2
Nephritis. Munuaistulehdus....	—	3	1	—	—	5	—	—	9	2	7	—	2
Osteomalacia, rachitis. Luun- pehmeneminen, riisi	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—
Pericarditis. Sydänpussintuleh- dus	3	17	—	—	—	22	—	—	42	4	38	—	3
Pleuritis. Keuhkopussintulehdus	—	—	—	—	—	8	—	—	8	—	8	—	—
Pneumonia. Keuhkotulehdus ..	4	10	7	—	3	186	—	—	210	—	210	—	3
Rehu-, kalttausvesi-, veriaspira- tio	13	76	37	—	5	629	—	—	760	—	760	—	—
Septicaemia. Verenmyrkytys ..	—	2	—	6	—	—	—	—	8	4	4	—	—
Tuberculosis. Nystyrätauti	1	10	2	—	—	27	—	—	40	2	38	—	—
Tumores. Kasvannaiset	—	12	—	—	1	7	—	—	20	3	17	—	2
Aliae invasiones. Muut loistaudit	1	4	—	—	9	2	—	—	16	—	16	—	—
Alii morbi. Muut taudit	10	72	16	—	8	65	—	1	172	26	146	—	15
Yhteensä	341	1,856	393	8	290	1,034	—	3	3,925	111	3,722	92	49

¹⁾ 9 kg, jotka hylättiin. — ²⁾ S:n 1,455.s kg.

Huom.: Taulukkosarekkeeseen Kokoelimiä tai elinten osia merkityt luvut eivät koske yksityisten elinten lukua, vaan niitten eläinten lukua, joista ne on hylätty.

II. Septikemian varalta laboratoriossa tutkitut ruhot.

Tutkimuksen syy.	Nau- toja.		Isoja vasik.		Pikku- vasik.		Lam- paita.		Sikoja.		Por- saita.		Hevo- sia.		Yhteensä.
	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	
Abscessus. Märkäpesäkkeet	—	5	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	12
Arthritis, polyarthritis. Luu-, niveltulehdus	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	4
Ascitis. Vesitauti	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Atelectasis Keuhkojen ilmat- tomuus	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Actinomycosis. Sädesieni- tauti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Enteritis. Suolitulehdus	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Emphysema Ilmapöhö	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Erysipelas. Sikaruusuhiottu- ma	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Erythema Punoittuma	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Embryotomia Sikiön paloit- teleminen	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Fractura, contusio. Luun- murtuma, ruhjevamma	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Gangraena. Kuolio	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Hepatitis. Maksatulehdus	2	8	—	1	—	—	1	1	4	—	—	—	—	—	17
Hätäteurastus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Haemorrhagia, congest. Ve- renvuoto, verentungos	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
Icterus. Keltatauti	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Lienitis Pernatulehdus	—	—	—	2	4	5	—	1	1	1	—	—	1	—	15
Lymphomatosis. Imusolmu- kekasvaintauti	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Laihuus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Mastitis Utaretulehdus	3	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Metritis. Kohtutulehdus	7	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Nephritis. Munuaistulehdus	—	2	—	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	6
Peritonitis. Vatsakalvontu- lehdus	—	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	4
Pericarditis. Sydänpussintu- lehdus	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Pneumonia, pleuropneumon. Keuhkotulehdus, keuhko- pussintulehdus	—	3	—	3	—	1	—	—	4	1	—	—	—	—	12
Pododermatitis, panaritium. Sorkkamätä	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Punaiset rauhaset	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Poikimakuume	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Septikemian merkkejä	4	8	3	9	32	20	—	—	3	1	3	1	—	—	84
Tumores. Kasvannaiset	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
Tympanitis. Puhallustauti	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Urticaria. Nokkosrokko	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Vieras haju, väri	1	5	1	4	2	3	—	—	1	—	1	—	—	—	18
Vaccin. variol. Rokotusaineel- la käsiteltyjä vasikoita	—	—	—	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
Yhteensä	20	78	4	79	43	35	—	4	9	24	6	1	—	3	306

III. Lihan tukkuhinnat Helsingissä vuonna 1935.

Kuukausi ja hinta-taso.	Naudat.				Juottovasikat.				Pikkuvasikat.				Lampaat.				Siat.			
	Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.		Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.		Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.		Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.		Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.	
	Hinta kilogrammalta, markkaa ja penniä.																			
Tammikuu, korkein	8 50	7 50	6 —	13 —	11 —	10 —	—	—	5 —	—	—	—	12 —	11 —	8 —	10 —	9 50	8 50	8 50	—
» alin	7 75	6 —	4 50	12 —	10 —	9 —	—	—	4 50	—	—	—	11 —	9 —	7 —	9 25	8 50	7 50	—	—
Helmikuu, korkein	9 —	7 50	6 —	13 —	11 —	9 —	—	—	5 —	—	—	—	12 50	11 —	9 —	9 50	9 —	8 —	—	—
» alin	8 50	7 —	5 50	13 —	11 —	9 —	—	—	5 —	—	—	—	12 —	11 —	7 —	9 —	8 50	7 50	—	—
Maaliskuu, korkein	8 50	7 50	6 —	13 —	11 —	9 —	—	—	5 —	—	—	—	12 —	11 —	8 —	9 25	8 75	8 —	—	—
» alin	8 —	7 —	5 25	12 —	10 —	8 —	—	—	4 50	—	—	—	11 50	10 50	7 50	8 75	8 25	7 50	—	—
Huhtikuu, korkein	9 —	8 —	6 —	13 —	11 —	9 —	—	—	4 —	—	—	—	12 —	11 —	9 —	9 —	8 50	8 —	—	—
» alin	8 50	7 —	5 50	12 —	10 —	9 —	—	—	4 —	—	—	—	12 —	11 —	8 —	8 75	8 25	7 50	—	—
Toukokuu, korkein	8 50	7 50	6 —	13 —	11 —	9 —	—	—	4 50	—	—	—	12 —	11 —	7 —	9 —	8 50	7 50	—	—
» alin	8 50	7 —	4 50	12 —	10 —	9 —	—	—	4 25	—	—	—	11 —	10 —	7 —	8 50	8 —	7 —	—	—
Kesäkuu, korkein	8 50	7 25	5 —	13 —	11 —	9 —	—	—	4 50	—	—	—	12 —	11 —	8 —	9 25	8 50	7 50	—	—
» alin	8 50	6 50	4 50	13 —	11 —	9 —	—	—	4 50	—	—	—	11 50	10 —	8 —	8 75	8 —	7 —	—	—
Heinäkuu, korkein	9 50	8 50	7 —	13 —	12 —	10 —	5 50	—	—	—	5 —	—	12 —	11 —	9 —	10 —	9 75	8 —	—	—
» alin	8 75	7 —	5 —	12 —	10 —	8 —	5 —	—	4 50	11 —	10 —	7 —	11 —	10 —	9 —	9 50	8 50	7 50	—	—
Elokuu, korkein	9 —	8 —	5 50	13 —	11 —	9 —	5 50	—	5 —	11 50	11 —	7 —	10 50	10 —	10 —	10 50	10 —	8 50	—	—
» alin	9 —	7 50	5 —	12 —	10 —	8 —	5 50	—	5 —	11 —	9 —	6 —	10 —	9 —	10 —	9 50	8 —	—	—	—
Syyskuu, korkein	9 —	7 —	5 —	13 —	11 —	9 —	5 50	—	5 —	10 50	10 —	7 —	10 75	10 25	9 75	8 —	8 50	—	—	—
» alin	8 50	7 —	4 50	13 —	11 —	9 —	5 50	—	5 —	10 —	9 —	7 —	10 25	9 75	8 —	8 50	—	—	—	—
Lokakuu, korkein	8 50	6 50	4 50	13 —	11 —	9 —	—	5 —	—	10 —	9 —	7 —	10 25	10 —	10 —	10 50	9 —	8 50	—	—
» alin	8 —	6 —	3 —	13 —	11 —	9 —	—	5 —	—	9 —	7 50	5 50	9 75	9 25	8 —	8 50	—	—	—	—
Marraskuu, korkein	8 50	7 —	4 50	14 —	12 —	10 —	—	4 50	—	10 —	9 —	7 —	10 75	10 50	9 —	9 50	8 —	8 50	—	—
» alin	8 —	6 50	3 50	13 —	11 —	9 —	—	4 —	—	8 50	7 50	6 —	10 —	9 50	8 —	8 50	—	—	—	—
Joulukuu, korkein	8 —	6 50	4 —	14 —	12 —	10 —	—	4 50	—	10 —	9 —	7 —	10 50	10 —	10 —	10 50	9 —	8 50	—	—
» alin	7 50	5 50	3 —	13 —	11 —	9 —	—	4 50	—	7 —	6 —	5 —	10 —	9 —	8 —	8 50	—	—	—	—

IV. Lihantuonti Helsinkiin rautateitse muille asemille kuin teurastamon raiteeseen sekä meritse Virosta vuosina 1934–35.

Vuosi ja kuukausi.	Töölön tavara-asema.	Helsingin pkkatavara-asema.	Sörnäisten asema.	Vallilan asema.	Kaikki.	Virosta tuotua lihaa.	Kaiken kaikkiaan.
	kg.						
1935.							
Tammikuu	5,791	8,701	—	3,646	18,138	103,282	121,420
Helmikuu	2,980	10,317	1,549	2,222	17,068	95,201	112,269
Maaliskuu	4,401	11,665	—	6,580	22,646	52,188	74,834
Huhtikuu	5,257	9,856	—	2,006	17,119	31,674	48,793
Toukokuu	2,127	14,386	—	3,233	19,746	30,132	49,878
Kesäkuu	287	7,534	335	—	8,156	86,503	94,659
Heinäkuu	—	5,813	3,408	—	9,221	—	9,221
Elokuu	418	3,951	984	6,448	11,801	—	11,801
Syyskuu	90	8,305	—	18,808	27,203	—	27,203
Lokakuu	215	8,610	—	2,152	10,977	—	10,977
Marraskuu	753	5,652	—	354	6,759	—	6,759
Joulukuu	3,545	6,115	145	492	10,297	75,221	85,518
Koko vuosi	25,864	100,905	6,421	45,941	179,131	474,201	653,332
1934	37,742	149,042	85,463	—	272,247	197,025	469,272